

**Instytut Informatyki
Uniwersytet Rzeszowski**

Przedmiot: Bazy danych

Dokumentacja Techniczna Systemu Wypożyczalni Samochodów "Rent-A-Car OS"

Autor: Artur Jurkowski | Mikołaj Kopacz

134916 | 134926

Opis: System obsługi i zarządzania działalnością wypożyczalni samochodów z wykorzystaniem bazy danych PostgreSQL oraz aplikacji webowej Python Streamlit.

Link do strony:

<https://projektbazydanych-tkiczs4cek4rkutnibup8v.streamlit.app/>

Rzeszów 2026

1. Specyfikacja tematu projektu

1.1 Geneza problemu

Współczesny rynek wynajmu pojazdów, mimo rosnącej cyfryzacji, w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) często opiera się na rozwiązaniach doraźnych. Wypożyczalnie korzystają z zeszytów rezerwacji, rozproszonych plików tekstowych lub arkuszy kalkulacyjnych, które nie są ze sobą zintegrowane.

Taki model zarządzania prowadzi do krytycznych problemów operacyjnych:

- **Brak integralności danych:** Informacje o klientach i flocie są niespójne (np. literówki w numerach VIN, dublowanie kartotek klientów).
- **Konflikty rezerwacji (Overbooking):** Brak centralnej walidacji dostępności aut w czasie rzeczywistym skutkuje przypisaniem jednego pojazdu dwóm klientom.
- **Ryzyko prawne:** Wydawanie pojazdów bez ważnych przeglądów technicznych z powodu braku automatycznych powiadomień.
- **Utrudniona analityka:** Brak narzędzi do szybkiej oceny rentowności floty i efektywności pracowników.

1.2 Założenia projektowe

Celem projektu było stworzenie zintegrowanego systemu "Rent-A-Car OS", który eliminuje "papierologię" i automatyzuje kluczowe procesy.

Główne filary systemu to:

1. **Architektura "Thick Database":** Przeniesienie logiki biznesowej (walidacja, obliczenia) do warstwy bazy danych PostgreSQL (procedury składowane, triggerzy, constraints).
  2. **Centralizacja:** Wszystkie dane (CRM, Flota, Finanse) w jednej relacyjnej strukturze.
  3. **Dostępność:** Interfejs webowy (Streamlit) dostępny przez przeglądarkę, niewymagający instalacji po stronie klienta.
  4. **Bezpieczeństwo:** System ról (Menadżer/Pracownik) oraz mechanizmy zapobiegające usuwaniu danych historycznych.
-

2. Analiza wymagań i narzędzia

2.1 Środowisko technologiczne

Projekt zrealizowano w architekturze klient-serwer, wykorzystując nowoczesne i wydajne narzędzia:

- **Warstwa Danych (Backend):** PostgreSQL 15+ (obsługa transakcji, procedury PL/pgSQL).
- **Warstwa Aplikacji (Middleware/Frontend):** Python 3.8+ z frameworkiem Streamlit.
- **Środowisko programistyczne:** PyCharm / VS Code.

2.2 Kluczowe biblioteki

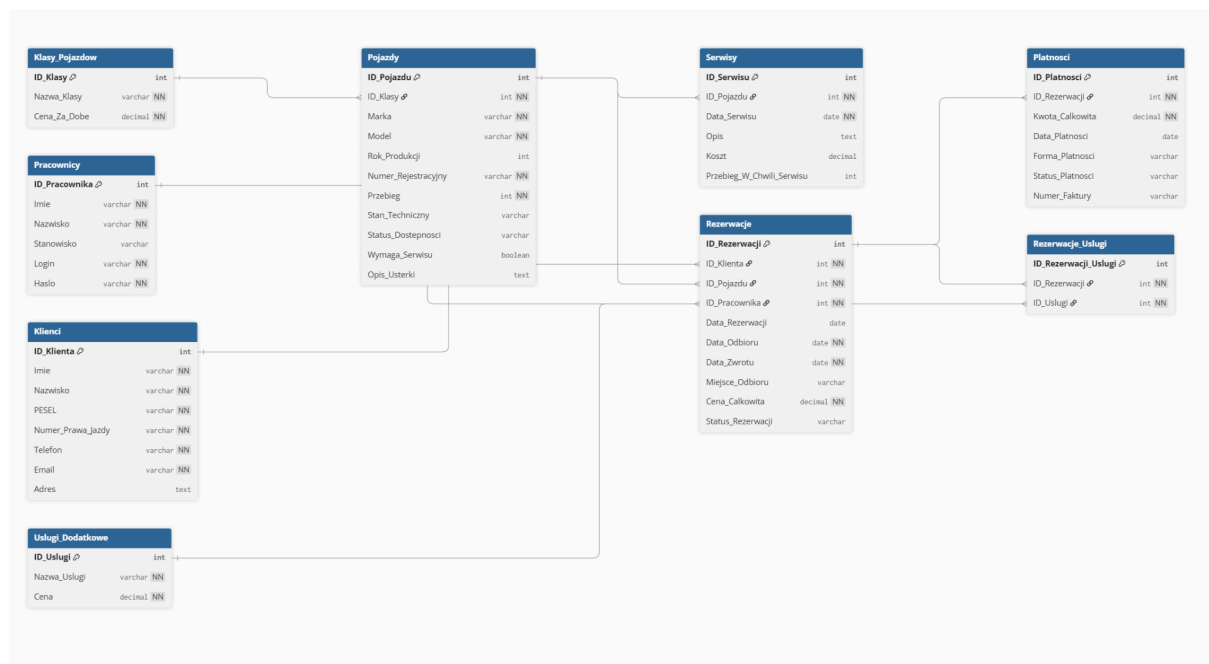
W pliku `requirements.txt` zdefiniowano zależności niezbędne do działania systemu:

- `streamlit` – framework do budowy interfejsu graficznego (GUI) w modelu webowym.
  - `psycopg2-binary` – sterownik bazy danych PostgreSQL, zapewniający bezpieczne (parametryzowane) zapytania SQL.
  - `pandas` – biblioteka do przetwarzania wyników zapytań SQL do postaci ramek danych (DataFrames), co ułatwia ich prezentację w tabelach i na wykresach.
  - `fpdf` – biblioteka służąca do dynamicznego generowania plików PDF (potwierdzenia rezerwacji).
-

3. Projekt Bazy Danych (Struktura Tabel)

Baza danych została zaprojektowana w trzeciej postaci normalnej (3NF). Składa się z **9 tabel**, których szczegółowa specyfikacja znajduje się poniżej.

3.1 Schemat ERD Diagram obrazuje relacje między encjami. Centralną tabelą jest **Rezerwacje**, łącząca klienta, pojazd i pracownika

Rys. 1. Schemat relacji bazy danych.

3.2 Opis relacji między tabelami (Logika ERD)

Diagram ERD (Entity Relationship Diagram) przedstawia strukturę powiązań między encjami systemu. W projekcie zastosowano **więzy integralności referencyjnej** typu **NOT NULL** dla kluczy obcych, co wymusza spójność danych na poziomie bazy.

Poniżej scharakteryzowano najważniejsze relacje:

- Klasy_Pojazdow (1) — (N) Pojazdy**
  - Typ: Jeden do Wielu (Wymagana).
  - Opis: Każdy pojazd w systemie musi być przypisany do dokładnie jednej klasy (np. "Premium", "Ekonomiczna"). Usunięcie klasy jest niemożliwe, jeśli są do niej przypisane jakiejkolwiek pojazdy.
- Klienci (1) — (N) Rezerwacje**
  - Typ: Jeden do Wielu (Wymagana).
  - Opis: Każda rezerwacja musi wskazywać na konkretnego klienta z bazy. Jeden klient może posiadać wiele rezerwacji (historia wypożyczeń).
- Pojazdy (1) — (N) Rezerwacje**

- Typ: Jeden do Wielu (Wymagana).
  - Opis: Rezerwacja dotyczy konkretnego, fizycznego pojazdu. System uniemożliwia stworzenie rezerwacji "w powietrzu" (bez przypisanego auta).
4. **Pracownicy (1) — (N) Rezerwacje**
- Typ: Jeden do Wielu (Wymagana).
  - Opis: Każda transakcja musi posiadać "opiekuna" – pracownika, który ją utworzył w systemie. Pozwala to na pełną audytowalność działań i ocenę efektywności personelu.
5. **Pojazdy (1) — (N) Serwisy**
- Typ: Jeden do Wielu (Opcjonalna od strony serwisu).
  - Opis: Pojazd może mieć wiele wpisów w historii napraw. Wpis serwisowy nie może istnieć bez wskazania pojazdu, którego dotyczy.
6. **Rezerwacje (1) — (N) Płatności**
- Typ: Jeden do Wielu (Wymagana, Kaskadowa).
  - Opis: Do rezerwacji generowana jest płatność. Zastosowano klauzulę **ON DELETE CASCADE** – usunięcie lub anulowanie rezerwacji powoduje automatyczne usunięcie powiązanego rekordu płatności, co zapobiega niespójnościom finansowym.
7. **Rezerwacje (M) — (N) Usługi_Dodatkowe**
- Typ: Wiele do Wielu.
  - Opis: Realizowana przez tabelę łączącą **Rezerwacje_Usługi**. Jedna rezerwacja może zawierać wiele dodatków (np. GPS i Fotelik), a ta sama usługa z cennika może być wybierana wielokrotnie przez różnych klientów.

3.3 Wyjaśnienie notacji graficznej

Na diagramie zastosowano notację "Crow's Foot" z uwzględnieniem wymagalności:

- **Linia ciągła prostopadła (||)** przy tabeli nadrzędnej oznacza relację obowiązkową (np. rezerwacja **musi** mieć klienta).
- **Symbol "kurzej stopki"** oznacza licznosc "wiele" (np. jeden klient może mieć **wiele** rezerwacji).

3.4 Opis szczegółowy tabel (DDL)

Poniżej przedstawiono definicje tabel w języku SQL. W modelu fizycznym zastosowano klauzulę **NOT NULL** dla kluczy obcych, aby wymusić spójność danych (np. każda rezerwacja musi być przypisana do konkretnego klienta i pojazdu).

3.4.1 Tabela Klasy_Pojazdow

Słownik definiujący segmenty aut. Wydzielenie ceny do tej tabeli pozwala na globalną zmianę stawek dla całej grupy aut.

SQL

CREATE TABLE model.Klasy_Pojazdow (

```
ID_Klasy SERIAL PRIMARY KEY,  
Nazwa_Klasy VARCHAR(50) UNIQUE NOT NULL,  
Cena_Za_Dobe DECIMAL(10, 2) NOT NULL  
);
```

3.4.2 Tabela Pracownicy

Zawiera dane personelu. Kolumna **Login** jest unikalna, co jest fundamentem systemu logowania.

SQL

```
CREATE TABLE model.Pracownicy (  
    ID_Pracownika SERIAL PRIMARY KEY,  
    Imie VARCHAR(50) NOT NULL,  
    Nazwisko VARCHAR(50) NOT NULL,  
    Stanowisko VARCHAR(50),  
    Login VARCHAR(50) UNIQUE NOT NULL,  
    Haslo VARCHAR(50) NOT NULL  
);
```

3.4.3 Tabela Klienci

Baza CRM. Zastosowano kluczowe ograniczenia **UNIQUE** dla numeru PESEL oraz Prawa Jazdy, aby zapobiec dublowaniu klientów.

SQL

```
CREATE TABLE model.Klienci (  
    ID_Klienta SERIAL PRIMARY KEY,  
    Imie VARCHAR(50) NOT NULL,  
    Nazwisko VARCHAR(50) NOT NULL,  
    PESEL VARCHAR(11) UNIQUE NOT NULL,  
    Numer_Prawa_Jazdy VARCHAR(20) UNIQUE NOT NULL,  
    Telefon VARCHAR(15) NOT NULL,  
    Email VARCHAR(100) NOT NULL,  
    Adres TEXT  
);
```

3.4.4 Tabela Pojazdy

Ewidencja floty. Relacja z tabelą klas jest wymagana (**NOT NULL**). Constraint **CHECK** na polu **Status_Dostepnosci** wymusza jeden z trzech stanów: 'Dostępny', 'Wypożyczony', 'W serwisie'.

SQL

```

CREATE TABLE model.Pojazdy (
  ID_Pojazdu SERIAL PRIMARY KEY,
  ID_Klasy INT REFERENCES model.Klasy_Pojazdow(ID_Klasy) NOT NULL,
  Marka VARCHAR(50) NOT NULL,
  Model VARCHAR(50) NOT NULL,
  Rok_Produkcji INT,
  Numer_Rejestracyjny VARCHAR(20) UNIQUE NOT NULL,
  Przebieg INT NOT NULL,
  Stan_Techniczny VARCHAR(50),
  Status_Dostepnosci VARCHAR(20) CHECK (Status_Dostepnosci IN ('Dostępny',
'Wypożyczony', 'W serwisie')),
  Wymaga_Serwisu BOOLEAN DEFAULT FALSE,
  Opis_Usterki TEXT DEFAULT NULL
);

```

3.4.5 Tabela Rezerwacje

Kluczowa tabela transakcyjna. Wymusza istnienie powiązań z klientem, pojazdem i pracownikiem. Zawiera walidację logiczną dat: data zwrotu musi być późniejsza lub równa dacie odbioru.

SQL

```

CREATE TABLE model.Rezerwacje (
  ID_Rezerwacji SERIAL PRIMARY KEY,
  ID_Klienta INT REFERENCES model.Klienci(ID_Klienta) NOT NULL,
  ID_Pojazdu INT REFERENCES model.Pojazdy(ID_Pojazdu) NOT NULL,
  ID_Pracownika INT REFERENCES model.Pracownicy(ID_Pracownika) NOT NULL,
  Data_Rezerwacji DATE DEFAULT CURRENT_DATE,
  Data_Odbioru DATE NOT NULL,
  Data_Zwrotu DATE NOT NULL,
  Miejsce_Odbioru VARCHAR(100),
  Cena_Calkowita DECIMAL(10, 2) NOT NULL,
  Status_Rezerwacji VARCHAR(20) CHECK (Status_Rezerwacji IN ('Potwierdzona',
'Anulowana', 'Zakończona', 'W trakcie')),
  CHECK (Data_Zwrotu >= Data_Odbioru)
);

```

3.4.6 Tabela Serwisy

Rejestr napraw i przeglądów. Każdy wpis serwisowy musi dotyczyć konkretnego pojazdu (NOT NULL).

SQL

```

CREATE TABLE model.Serwisy (
  ID_Serwisu SERIAL PRIMARY KEY,
  ID_Pojazdu INT REFERENCES model.Pojazdy(ID_Pojazdu) NOT NULL,

```

```
Data_Serwisu DATE NOT NULL,  
Opis TEXT,  
Koszt DECIMAL(10, 2),  
Przebieg_W_Chwili_Serwisu INT  
);
```

3.4.7 Tabela Uslugi_Dodatkowe

Słownik usług płatnych extra (np. GPS, fotelik).

SQL

```
CREATE TABLE model.Uslugi_Dodatkowe (  
  ID_Uslugi SERIAL PRIMARY KEY,  
  Nazwa_Uslugi VARCHAR(100) NOT NULL,  
  Cena DECIMAL(10, 2) NOT NULL  
);
```

3.4.8 Tabela Rezerwacje_Uslugi

Tabela łącząca (wiele-do-wielu), pozwalająca przypisać wiele usług dodatkowych do jednej rezerwacji. Zastosowano **ON DELETE CASCADE** dla rezerwacji.

SQL

```
CREATE TABLE model.Rezerwacje_Uslugi (  
  ID_Rezerwacji_Uslugi SERIAL PRIMARY KEY,  
  ID_Rezerwacji INT REFERENCES model.Rezerwacje(ID_Rezerwacji) ON DELETE  
CASCADE NOT NULL,  
  ID_Uslugi INT REFERENCES model.Uslugi_Dodatkowe(ID_Uslugi) NOT NULL,  
  UNIQUE(ID_Rezerwacji, ID_Uslugi)  
);
```

3.4.9 Tabela Platnosci

Ewidencja wpływów finansowych z walidacją formy płatności. Płatność jest ściśle powiązana z rezerwacją – usunięcie rezerwacji usuwa płatność (**ON DELETE CASCADE**).

SQL

```
CREATE TABLE model.Platnosci (  
  ID_Platnosci SERIAL PRIMARY KEY,  
  ID_Rezerwacji INT REFERENCES model.Rezerwacje(ID_Rezerwacji) ON DELETE  
CASCADE NOT NULL,  
  Kwota_Calkowita DECIMAL(10, 2) NOT NULL,  
  Data_Platnosci DATE DEFAULT CURRENT_DATE,
```



```

Forma_Platnosci VARCHAR(20) CHECK (Forma_Platnosci IN ('Gotówka', 'Karta',
'Przelew')),
Status_Platnosci VARCHAR(20) CHECK (Status_Platnosci IN ('Oczekująca',
'Zrealizowana', 'Anulowana')),
Numer_Faktury VARCHAR(50)
);

```

---

4. Logika Biznesowa (Backend SQL)

Kluczowe operacje na danych zostały zamknięte w procedurach składowanych (Stored Procedures), co zapewnia bezpieczeństwo i spójność.

4.1 Kluczowe procedury i funkcje

A. Procedura `sp_dodaj_klienta` Bezpieczne dodawanie klienta. Sprawdza duplikaty (PESEL/Prawo Jazdy) przed wykonaniem `INSERT`. W przypadku błędu rzuca wyjątek `RAISE EXCEPTION`.

B. Funkcja `ZnajdzDostepnePojazdy` (Algorytm anty-overbooking) Najważniejsza funkcja systemu. Sprawdza, czy w zadanym przedziale dat auto nie ma kolizji z inną rezerwacją.

SQL

```

CREATE OR REPLACE FUNCTION ZnajdzDostepnePojazdy(...) RETURNS TABLE (...) AS
$$
BEGIN
    RETURN QUERY SELECT ... FROM Pojazdy p
    WHERE p.Status_Dostepnosci != 'W serwisie'
    AND NOT EXISTS (
        SELECT 1 FROM Rezerwacje r
        WHERE r.ID_Pojazdu = p.ID_Pojazdu
        AND r.Status_Rezerwacji IN ('Potwierdzona', 'W trakcie')
        AND daterange(r.Data_Odbioru, r.Data_Zwrotu, '[') && daterange(p_data_od,
p_data_do, '[')
    );
END;
$$ LANGUAGE plpgsql;

```

C. Procedura `sp_usun_klienta` Zabezpiecza przed usunięciem klienta posiadającego aktywne (niezwrócone) auto. Jeśli klient ma zakończone rezerwacje, jego dane w tabeli

Rezerwacje są anonimizowane (`ID_Klienta = NULL`) przed usunięciem rekordu z tabeli głównej.

---

5. Implementacja Aplikacji (Kod Źródłowy Python)

Warstwa aplikacji została podzielona na dwa główne moduły: `db.py` (obsługa bazy) oraz `app.py` (interfejs użytkownika). Poniżej znajduje się analiza najważniejszych fragmentów kodu.

5.1 Moduł komunikacji z bazą (`src/db.py`)

Ten plik pełni rolę "mostu" między aplikacją a bazą danych. Separuje logikę interfejsu od logiki zapytań SQL.

A. Funkcja `get_connection()` Odpowiada za nawiązanie bezpiecznego połączenia z bazą PostgreSQL. Wykorzystuje bibliotekę `psycopg2`.

Python

```
def get_connection():
    config = get_db_config()
    # Nawiązanie połączenia z parametrami (host, user, password, dbname)
    return psycopg2.connect(**config)
```

B. Funkcja `run_command()` (Obsługa transakcji) Uniwersalna funkcja do wykonywania operacji modyfikujących dane (`INSERT`, `UPDATE`, `CALL`). Kluczowym elementem jest obsługa transakcyjności:

- `conn.commit()` – zatwierdza zmiany, jeśli operacja się powiodła.
- `conn.rollback()` – cofa zmiany w przypadku błędu, co chroni bazę przed niespójnością.

C. Funkcja `check_login()` Bezpieczna weryfikacja użytkownika. Używa zapytań parametryzowanych (`%s`), co **chroni aplikację przed atakami SQL Injection**.

Python

```
def check_login(username, password):
    sql = "SELECT ID_Pracownika... FROM Pracownicy WHERE Login=%s AND Haslo=%s"
    # Parametry są przekazywane jako krotka (tuple), sterownik sam je escapuje
    df = run_query(sql, (username, password))
    if not df.empty:
        return df.iloc[0].to_dict()
    return None
```

5.2 Moduł interfejsu użytkownika (**src/app.py**)

Aplikacja zbudowana w oparciu o framework **Streamlit**, który pozwala na tworzenie reaktywnych interfejsów webowych.

A. Zarządzanie Sesją (st.session_state**)** Aplikacja jest bezstanowa, dlatego wykorzystano obiekt **session_state** do przechowywania informacji o zalogowanym użytkowniku oraz stanie kreatora rezerwacji.

Python

```
if "logged_in" not in st.session_state:
    st.session_state["logged_in"] = False
# ...
if not st.session_state["logged_in"]:
    # Wyświetl ekran logowania
    with st.form("login_form"):
        # ... logika logowania
```

B. Generowanie PDF (create_pdf_confirmation**)** System wykorzystuje bibliotekę **FPDF** do dynamicznego tworzenia dokumentów potwierdzenia rezerwacji. Funkcja tworzy obiekt PDF, dodaje nagłówki, dane klienta i pojazdu, a następnie zwraca ciąg bajtów gotowy do pobrania przez użytkownika.

Python

```
def create_pdf_confirmation(klient_info, auto_info, ...):
    pdf = FPDF()
    pdf.add_page()
    pdf.set_font("Arial", "B", 16)
    pdf.cell(0, 10, clean_text("Potwierdzenie Rezerwacji"), ln=True, align="C")
    # ... dodawanie kolejnych linii tekstu
    return bytes(pdf.output())
```

Potwierdzenie Rezerwacji

Data: 2026-01-25

Obsługa: Adam

DANE KLIENTA:

Klient: Klimek Andrzej (55102855561)

POJAZD:

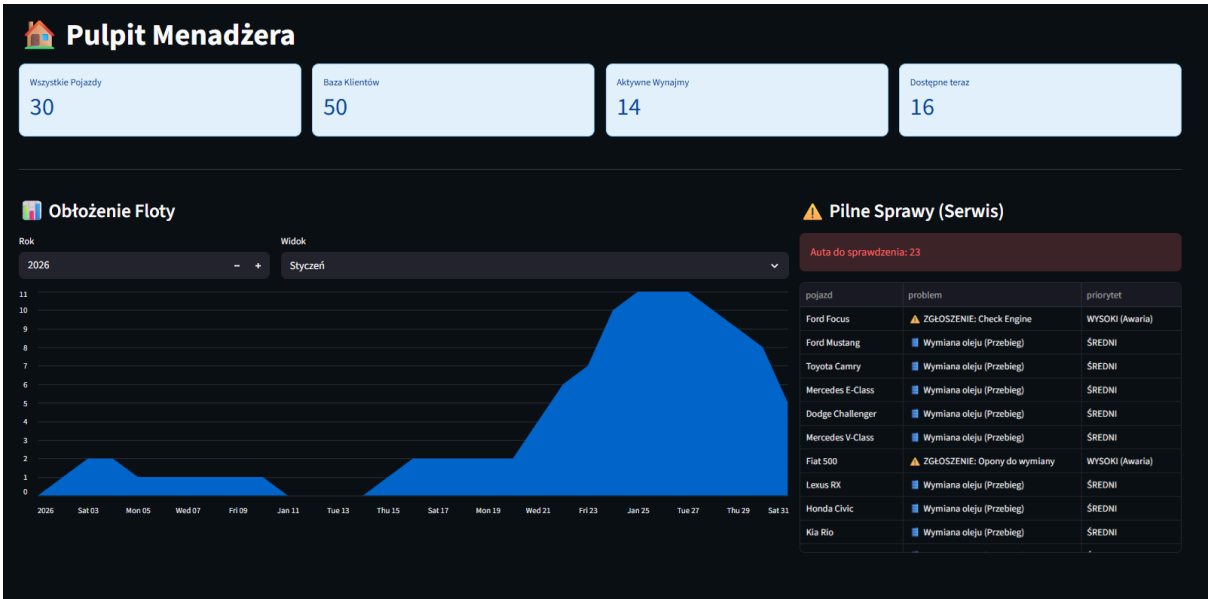
Toyota Yaris (WA 10001)

TERMIN I KOSZT:

2026-01-25 - 2026-01-28

Razem: 270.00 PLN

C. Wizualizacja danych (Pulpit Menadżera) Aplikacja wykorzystuje komponenty `st.metric` do wyświetlania KPI oraz `st.area_chart` do rysowania wykresów obłożenia. Dane do wykresów są pobierane bezpośrednio z funkcji analitycznych SQL (`get_monthly_occupancy`).

5. Realizacja Zapytań Problemowych (Kod SQL i Analiza)

Poniżej przedstawiono implementację 10 kluczowych problemów analitycznych rozwiązanych za pomocą zaawansowanego SQL.

5.1. Implementacja mechanizmów CRUD (Na przykładzie tabeli Klienci)

W systemie zastosowano podejście oparte na procedurach składowanych, aby odseparować warstwę aplikacji od bezpośrednich operacji na tabelach. Poniżej przedstawiono implementację czterech podstawowych operacji dla encji **Klienci**.

A. Create (Dodawanie danych) – Procedura `sp_dodaj_klienta` Procedura ta odpowiada za bezpieczne wprowadzenie nowego klienta. Przed wykonaniem instrukcji `INSERT` następuje walidacja logiczna – system sprawdza, czy w bazie nie istnieje już osoba o takim samym numerze PESEL lub Prawa Jazdy.

Kod SQL:

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE sp_dodaj_klienta(

    p_imie VARCHAR, p_nazwisko VARCHAR, p_pesel VARCHAR,

    p_nr_prawa VARCHAR, p_telefon VARCHAR, p_email VARCHAR, p_adres VARCHAR

) LANGUAGE plpgsql AS $$

BEGIN

    -- Walidacja unikalności PESEL

    IF EXISTS (SELECT 1 FROM Klienci WHERE PESEL = p_pesel) THEN

        RAISE EXCEPTION 'Błąd: Klient o podanym numerze PESEL (%) już istnieje!',
        p_pesel;

    END IF;

    -- Walidacja unikalności Prawa Jazdy

    IF EXISTS (SELECT 1 FROM Klienci WHERE Numer_Prawa_Jazdy = p_nr_prawa)
THEN

        RAISE EXCEPTION 'Błąd: Numer Prawa Jazdy (%) jest już przypisany do innego
        klienta!', p_nr_prawa;

    END IF;
```

```
INSERT INTO Klienci (Imie, Nazwisko, PESEL, Numer_Prawa_Jazdy, Telefon, Email, Adres)
```

```
VALUES (p_imie, p_nazwisko, p_pesel, p_nr_prawa, p_telefon, p_email, p_adres);
```

```
END;
```

```
$$;
```

```
INSERT INTO Klienci (Imie, Nazwisko, PESEL, Numer_Prawa_Jazdy, Telefon, Email, Adres)
```

```
VALUES (p_imie, p_nazwisko, p_pesel, p_nr_prawa, p_telefon, p_email, p_adres);
```

```
END;
```

```
$$;
```

B. Read (Odczyt danych) – Funkcja `fn_pobierz_klientow` Funkcja zwraca tabelę z listą klientów. Posiada opcjonalny parametr `p_id`. Jeśli zostanie podany, funkcja zwraca jednego klienta, jeśli jest `NULL` – zwraca wszystkich, sortując ich alfabetycznie.

Kod SQL:

```
CREATE OR REPLACE FUNCTION fn_pobierz_klientow(p_id INT DEFAULT NULL)
```

```
RETURNS TABLE (ID_Klienta INT, Imie VARCHAR, Nazwisko VARCHAR, PESEL VARCHAR,
```

```
Nr_Prawa_Jazdy VARCHAR, Telefon VARCHAR, Email VARCHAR, Adres TEXT)
```

```
LANGUAGE plpgsql AS $$
```

```
BEGIN
```

```
RETURN QUERY
```

```
SELECT k.ID_Klienta, k.Imie, k.Nazwisko, k.PESEL, k.Numer_Prawa_Jazdy, k.Telefon, k.Email, k.Adres
```

```
FROM Klienci k
```

```
WHERE p_id IS NULL OR k.ID_Klienta = p_id
```

ORDER BY k.Nazwisko, k.Imie;

END;

\$\$;

C. Update (Aktualizacja danych) – Procedura `sp_aktualizuj_klienta` Procedura wykorzystuje funkcję `COALESCE`, co pozwala na elastyczną edycję. Jeśli prześlemy `NULL` w parametrze, stara wartość w bazie pozostanie bez zmian. Dodatkowo procedura sprawdza, czy przy zmianie PESELU nie następuje konflikt z innym użytkownikiem.

Kod SQL:

```
CREATE OR REPLACE PROCEDURE sp_aktualizuj_klienta(
    p_id INT, p_imie VARCHAR, p_nazwisko VARCHAR, p_pesel VARCHAR,
    p_nr_prawa VARCHAR, p_telefon VARCHAR, p_email VARCHAR, p_adres VARCHAR
) LANGUAGE plpgsql AS $$
BEGIN

    -- Sprawdzenie czy nowy PESEL nie należy już do kogoś innego

    IF p_pesel IS NOT NULL AND EXISTS (SELECT 1 FROM Klienci WHERE PESEL =
    p_pesel AND ID_Klienta != p_id) THEN

        RAISE EXCEPTION 'Błąd: Podany PESEL należy już do innego klienta!';

    END IF;

    UPDATE Klienci

    SET Imie = COALESCE(p_imie, Imie),

        Nazwisko = COALESCE(p_nazwisko, Nazwisko),

        PESEL = COALESCE(p_pesel, PESEL),

        Numer_Prawa_Jazdy = COALESCE(p_nr_prawa, Numer_Prawa_Jazdy),

        Telefon = COALESCE(p_telefon, Telefon),

        Email = COALESCE(p_email, Email),
```

Adres = **COALESCE**(p_adres, Adres)

WHERE ID_Klienta = p_id;

END;

\$\$;

D. Delete (Usuwanie danych) – Procedura **sp_usun_klienta** Najbardziej złożona procedura CRUD. Realizuje więzy integralności i politykę bezpieczeństwa danych:

1. Sprawdza, czy klient ma aktywne (niezwrócone) wypożyczenia – jeśli tak, blokuje usunięcie.
2. Sprawdza historię – jeśli klient wypożyczał auto w ciągu ostatniego roku, system blokuje usunięcie ze względu na wymogi archiwizacji (symulacja RODO/wymogów księgowych).
3. Jeśli warunki są spełnione, anonimizuje dane w tabeli **Rezerwacje** (ustawia **ID_Klienta** na **NULL**) i usuwa rekord z tabeli **Klienci**.

Kod SQL:

CREATE OR REPLACE PROCEDURE sp_usun_klienta(p_id INT)

LANGUAGE plpgsql **AS** \$\$

DECLARE

v_ostatnia_data **DATE**;

v_aktywne **INT**;

BEGIN

-- Sprawdzenie aktywnych wypożyczeń

SELECT COUNT(*) INTO v_aktywne **FROM** Rezerwacje

WHERE ID_Klienta = p_id **AND** Status_Rezerwacji **NOT IN** ('Zakończona', 'Anulowana');

IF v_aktywne > 0 **THEN**

RAISE **EXCEPTION** 'Błąd: Nie można usunąć klienta, który ma aktywne rezerwacje!';

END IF;

-- Sprawdzenie historii (RODO/Retencja danych)

```
SELECT MAX(Data_Zwrotu) INTO v_ostatnia_data FROM Rezerwacje WHERE  
ID_Klienta = p_id;
```

```
IF v_ostatnia_data IS NOT NULL AND v_ostatnia_data > (CURRENT_DATE - INTERVAL  
'1 year') THEN
```

```
RAISE EXCEPTION 'Błąd: Ostatnie wypożyczenie było mniej niż rok temu. Dane  
muszą zostać zachowane.';
```

```
END IF;
```

-- Anonimizacja historii i usunięcie klienta

```
UPDATE Rezerwacje SET ID_Klienta = NULL WHERE ID_Klienta = p_id;
```

```
DELETE FROM Klienci WHERE ID_Klienta = p_id;
```

```
END;
```

```
$$;
```

5.2. Realizacja kluczowych pytań problemowych (Algorytmika w SQL)

W projekcie zdefiniowano 10 kluczowych problemów biznesowych, które rozwiązano za pomocą dedykowanych funkcji i procedur składowanych w języku PL/pgSQL. Takie podejście ("Thick Database") odciąża aplikację kliencką i zapewnia spójność obliczeń.

1. Algorytm sprawdzania dostępności pojazdów (`raporty.ZnajdzDostepnePojazdy`)

Problem: System musi wykluczyć pojazdy, które w zadanym terminie mają już potwierdzoną rezerwację, przebywają w serwisie lub mają zgłoszoną usterkę techniczną. Algorytm:

1. Pobierz wszystkie pojazdy, które nie mają statusu "W serwisie" i flagi `Wymaga_Serwisu`.
2. Dla każdego pojazdu sprawdź tabelę `Rezerwacje`.

3. Użyj operatora nakładania się zakresów (&&) na typach **daterange**, aby wykryć kolizję daty żądanej z datami istniejących rezerwacji.
4. Zwróć tylko te auta, dla których nie znaleziono kolizji ("NOT EXISTS").

SQL

```
CREATE OR REPLACE FUNCTION raporty.ZnajdzDostepnePojazdy(p_data_od DATE,  
p_data_do DATE, p_klasa_id INT DEFAULT NULL)
```

```
RETURNS TABLE (ID_Pojazdu INT, Marka VARCHAR, Model VARCHAR, Nr_Rej  
VARCHAR, Cena DECIMAL, Klasa VARCHAR) AS $$
```

```
BEGIN
```

```
RETURN QUERY
```

```
SELECT
```

```
    p.ID_Pojazdu, p.Marka, p.Model, p.Numer_Rejestracyjny,  
    kp.Cena_Za_Dobe, kp.Nazwa_Klasy
```

```
FROM model.Pojazdy p
```

```
JOIN model.Klasy_Pojazdow kp ON p.ID_Klasy = kp.ID_Klasy
```

```
WHERE p.Status_Dostepnosci != 'W serwisie'
```

```
AND p.Wymaga_Serwisu = FALSE
```

```
AND (p_klasa_id IS NULL OR p.ID_Klasy = p_klasa_id)
```

```
AND NOT EXISTS (
```

```
    SELECT 1 FROM model.Rezerwacje r
```

```
    WHERE r.ID_Pojazdu = p.ID_Pojazdu
```


```
    AND r.Status_Rezerwacji IN ('Potwierdzona', 'W trakcie')
```

```
    AND daterange(r.Data_Odbioru, r.Data_Zwrotu, '[ ]') && daterange(p_data_od,  
p_data_do, '[ ]')
```

```
);
```

```
END;
```

```
$$ LANGUAGE plpgsql;
```


Flota i Rezerwacje

Wyszukiwanie
Flota
Analizy

1. Znajdź samochód

Data Odbioru

Data Zwrotu

Znaleziono: 13

Toyota Yaris

Ekonomiczna | WA 1000L

90.0 PLN/doba | Razem: 270.00 PLN

Opel Astra

Kompakt | GD 4000Z

140.0 PLN/doba | Razem: 420.00 PLN

Toyota Camry

Standard | DW 5000L

190.0 PLN/doba | Razem: 570.00 PLN

Honda Civic

Standard | JP VTEC

190.0 PLN/doba | Razem: 570.00 PLN

2. Raport Finansowy z analizą wzrostu (**raporty.RaportPrzychodow**)

Problem: Menadżer potrzebuje zestawienia miesięcznego z informacją o zmianie procentowej przychodów względem poprzedniego miesiąca (Month-over-Month).
Algorytm:

- Wygeneruj serię dat dla wszystkich 12 miesięcy roku (nawet tych bez przychodu).
- W pętli oblicz sumę wpłat (**Status_Platnosci = 'Zrealizowana'**) dla każdego miesiąca.
- Porównaj bieżący przychód z przychodem z poprzedniej iteracji pętli, aby obliczyć % wzrostu lub spadku.
- Oblicz udział procentowy danego miesiąca w całkowitym rocznym przychodzie.

SQL

CREATE OR REPLACE FUNCTION raporty.RaportPrzychodow(p_rok **INT**)

RETURNS TABLE (Miesiac **TEXT**, Przychod **DECIMAL**, Poprzedni_Miesiac **DECIMAL**, Zmiana_Procentowa **TEXT**, Udzial_W_Roku **TEXT**) **AS** **\$\$**

DECLARE

rec **RECORD**;

v_roczna_suma **DECIMAL**;

v_poprzedni_przychod **DECIMAL** := 0;

v_aktualny_przychod **DECIMAL**;

v_zmiana DECIMAL;

BEGIN

SELECT SUM(Kwota_Calkowita) INTO v_roczna_suma

FROM model.Platnosci

WHERE EXTRACT(YEAR FROM Data_Platnosci) = p_rok

AND Status_Platnosci = 'Zrealizowana';

v_roczna_suma := COALESCE(v_roczna_suma, 1);

FOR rec IN

SELECT EXTRACT(MONTH FROM m)::INT as m_num, TO_CHAR(m, 'Month') as
m_nazwa

FROM generate_series(MAKE_DATE(p_rok, 1, 1), MAKE_DATE(p_rok, 12, 1),
INTERVAL '1 month') m

LOOP

SELECT COALESCE(SUM(Kwota_Calkowita), 0) INTO v_aktualny_przychod

FROM model.Platnosci

WHERE EXTRACT(YEAR FROM Data_Platnosci) = p_rok

AND EXTRACT(MONTH FROM Data_Platnosci) = rec.m_num

AND Status_Platnosci = 'Zrealizowana';

Miesiac := rec.m_nazwa;

Przychod := v_aktualny_przychod;

Poprzedni_Miesiac := v_poprzedni_przychod;

IF v_poprzedni_przychod = 0 THEN Zmiana_Procentowa := '---';

ELSE

```

        v_zmiana := ((v_aktualny_przychod - v_poprzedni_przychod) /
v_poprzedni_przychod) * 100;

        Zmiana_Procentowa := ROUND(v_zmiana, 1) || '%';

    END IF;

    Udzial_W_Roku := ROUND((v_aktualny_przychod / v_roczna_suma * 100), 1) ||
'%';

    v_poprzedni_przychod := v_aktualny_przychod;

    RETURN NEXT;

END LOOP;

END;

$$ LANGUAGE plpgsql;

```

Raporty Finansowe			
Rok: 2024			
Wyniki za rok 2024			
miesiac	przychod	zmiana_procentowa	udzial_w_roku
0 January	5850	---	9.8%
1 February	2150	-63.2%	3.6%
2 March	5300	146.5%	8.9%
3 April	3150	-40.6%	5.3%
4 May	4300	36.5%	7.2%
5 June	7650	77.9%	12.8%
6 July	16300	113.1%	27.2%
7 August	3050	-81.3%	5.1%
8 September	1900	-50.8%	2.5%
9 October	4500	200.0%	7.5%

3. Ranking Klientów VIP - Analiza RFM (**raporty.RankingKlientowVIP**)

Problem: Firma potrzebuje zidentyfikować nie tylko tych, którzy wydali dużo (Monetary), ale też tych, którzy wracają często (Frequency) i byli niedawno (Recency).
Algorytm:

1. Oblicz globalne maksimum wydatków i liczby wizyt w całej bazie (punkt odniesienia).
2. Dla każdego klienta oblicz wynik (score 1-4) dla każdego z trzech wymiarów (Recency, Frequency, Monetary).
3. Połącz wyniki w kod RFM (np. "431").

4. Na podstawie kodu przypisz segment marketingowy (np. "💎 Absolutny Champion" dla najlepszych, "⚡ Ryzyko odejścia" dla dawno niewidzianych).

SQL

CREATE OR REPLACE FUNCTION raporty.RankingKlientowVIP(top_n INT)

RETURNS TABLE (Klient TEXT, Wydatki DECIMAL, RFM_Kod TEXT, Segment_Marketingowy TEXT) AS \$\$

DECLARE

rec RECORD;

v_r_score INT; v_f_score INT; v_m_score INT;

v_max_wydatki DECIMAL; v_max_wizyty INT;

BEGIN

SELECT MAX(sum_wydatki), MAX(cnt_wizyty) INTO v_max_wydatki, v_max_wizyty

FROM (

SELECT SUM(p.Kwota_Calkowita) as sum_wydatki, COUNT(r.ID_Rezerwacji) as cnt_wizyty

FROM model.Rezerwacje r

JOIN model.Platnosci p ON r.ID_Rezerwacji = p.ID_Rezerwacji

WHERE p.Status_Platnosci = 'Zrealizowana' GROUP BY r.ID_Klienta

) sub;

v_max_wydatki := COALESCE(v_max_wydatki, 1);

v_max_wizyty := COALESCE(v_max_wizyty, 1);

FOR rec IN

SELECT k.ID_Klienta, (k.Imie || ' ' || k.Nazwisko) as nazwa,

MAX(r.Data_Rezerwacji) as ost_data, COUNT(r.ID_Rezerwacji) as wizyty, SUM(p.Kwota_Calkowita) as kwota

FROM model.Klienci k

```

JOIN model.Rezerwacje r ON k.ID_Klienta = r.ID_Klienta

JOIN model.Platnosci p ON r.ID_Rezerwacji = p.ID_Rezerwacji

WHERE p.Status_Platnosci = 'Zrealizowana'

GROUP BY k.ID_Klienta ORDER BY kwota DESC LIMIT top_n

LOOP

v_m_score := CEIL((rec.kwota / v_max_wydatki) * 4);

v_f_score := CEIL((rec.wizyty::DECIMAL / v_max_wizyty) * 4);


IF rec.ost_data > CURRENT_DATE - INTERVAL '3 month' THEN v_r_score := 4;

ELSIF rec.ost_data > CURRENT_DATE - INTERVAL '6 month' THEN v_r_score :=
3;

ELSIF rec.ost_data > CURRENT_DATE - INTERVAL '12 month' THEN v_r_score :=
2;

ELSE v_r_score := 1; END IF;


Klient := rec.nazwa; Wydatki := rec.kwota;

RFM_Kod := v_r_score::TEXT || v_f_score::TEXT || v_m_score::TEXT;


IF v_m_score = 4 AND v_f_score >= 3 THEN Segment_Marketingowy := '💎
Absolutny Champion';

ELSIF v_m_score >= 3 THEN Segment_Marketingowy := '💰 Wieloryb';

ELSIF v_f_score >= 3 THEN Segment_Marketingowy := '🔄 Lojalny bywalec';

ELSIF v_r_score = 1 THEN Segment_Marketingowy := '🚗 Ryzyko odejścia';

ELSE Segment_Marketingowy := '😊 Standardowy'; END IF;

RETURN NEXT;

END LOOP;

END;

$$ LANGUAGE plpgsql;

```

Ranking VIP

klient	wydatki	rfm_kod	segment_marketingowy
Rafał Zakrzewski	10500	124	🔥 Wieloryb (Dużo wydaje)
Jakub Krawczyk	9200	244	💎 Absolutny Champion
Michał Jankowski	6750	243	🔥 Wieloryb (Dużo wydaje)
Ewelina Kaczmarek	6050	243	🔥 Wieloryb (Dużo wydaje)
Karolina Jóźwiak	5750	133	🔥 Wieloryb (Dużo wydaje)

4. Analiza Przestojów Floty (`raporty.AnalizaPrzestojow`)

Problem: Identyfikacja pojazdów, które "kurzą się" na parkingu (mają długie przerwy między wynajmami). Algorytm:

1. Dla każdego pojazdu pobierz listę rezerwacji posortowaną chronologicznie.
2. Użyj funkcji okna `LEAD()`, aby w bieżącym wierszu uzyskać datę następnego wypożyczenia.
3. Oblicz różnicę dni: `Data_Następnego_Odbioru - Data_Zwrotu`.
4. Jeśli różnica jest większa niż limit (np. 7 dni), dodaj auto do raportu przestojów.

SQL

`CREATE OR REPLACE FUNCTION` `raporty.AnalizaPrzestojow`(`min_dni_przerwy` `INT`)

`RETURNS TABLE` (`Pojazd` `VARCHAR`, `Data_Zwrotu` `DATE`, `Data_Następnego_Odbioru` `DATE`, `Dni_Przestoju` `INT`) `AS` `$$`

`DECLARE`

`r` `RECORD`;

`BEGIN`

`FOR` `r` `IN`

`SELECT` `p.Marka` `|| ' ' || p.Model` `AS` `auto`, `rez.Data_Zwrotu` `AS` `data_konca`,

`LEAD`(`rez.Data_Odbioru`) `OVER` (`PARTITION BY` `p.ID_Pojazdu` `ORDER BY` `rez.Data_Odbioru`) `AS` `data_start_next`

5. Automatyczna Prognoza Serwisowa (raporty.PrognozaSerwisowa)

Problem: System musi proaktywnie informować o konieczności serwisu na podstawie przebiegu LUB zgłoszeń usterek od kierowców. Algorytm:

1. Pobierz aktualny przebieg pojazdu oraz przebieg przy ostatnim serwisie.
2. Sprawdź flagę **Wymaga_Serwisu** (zgłoszenia manualne).
3. Ustal priorytet:
  - **WYSOKI**: Jeśli zgłoszono usterkę manualnie.
  - **ŚREDNI**: Jeśli różnica przebiegów przekracza limit (np. 15 000 km).
  - **NISKI**: Jeśli zbliża się do limitu (zostało mniej niż 1000 km).

SQL

CREATE OR REPLACE FUNCTION raporty.PrognozaSerwisowa(limit_km_serwisu **INT** **DEFAULT 15000**)

RETURNS TABLE (Pojazd **VARCHAR**, Problem **VARCHAR**, Priorytet **TEXT**, Szacowana_Data **DATE**) **AS** \$\$

DECLARE

rec **RECORD**;

BEGIN

FOR rec **IN**

SELECT p.ID_Pojazdu, p.Marka, p.Model, p.Przebieg, p.Wymaga_Serwisu, p.Opis_Usterki,

COALESCE(**MAX**(s.Przebieg_W_Chwili_Serwisu), 0) **as** ost_serwis_km

FROM model.Pojazdy p **LEFT JOIN** model.Serwisy s **ON** p.ID_Pojazdu = s.ID_Pojazdu

WHERE p.Status_Dostepnosci **!=** 'W serwisie' **GROUP BY** p.ID_Pojazdu

LOOP

Pojazd := rec.Marka || ' ' || rec.Model; Szacowana_Data := **CURRENT_DATE**;

IF rec.Wymaga_Serwisu **THEN**

Problem := '⚠ **ZGŁOSZENIE:** ' || **COALESCE**(rec.Opis_Usterki, 'Brak opisu');
Priorytet := '**WYSOKI** (Awaria)'; **RETURN NEXT**;

ELSIF (rec.Przebieg - rec.ost_serwis_km) >= limit_km_serwisu **THEN**

Problem := '🛢 **Wymiana oleju (Przebieg)**'; Priorytet := '**ŚREDNI**'; **RETURN NEXT**;

ELSIF (rec.Przebieg - rec.ost_serwis_km) >= (limit_km_serwisu - 1000) **THEN**

```

        Problem := '⌚ Wkrótce przegląd'; Priorytet := 'NISKI'; RETURN NEXT;

    END IF;

END LOOP;

END;

$$ LANGUAGE plpgsql;

```

⚠️ Pilne Sprawy (Serwis)		
Auta do sprawdzenia: 23		
pojazd	problem	priorytet
Ford Focus	⚠️ ZGŁOSZENIE: Check Engine	WYSOKI (Awaria)
Ford Mustang	📋 Wymiana oleju (Przebieg)	ŚREDNI
Toyota Camry	📋 Wymiana oleju (Przebieg)	ŚREDNI
Mercedes E-Class	📋 Wymiana oleju (Przebieg)	ŚREDNI
Dodge Challenger	📋 Wymiana oleju (Przebieg)	ŚREDNI
Mercedes V-Class	📋 Wymiana oleju (Przebieg)	ŚREDNI
Fiat 500	⚠️ ZGŁOSZENIE: Opony do wymiany	WYSOKI (Awaria)
Lexus RX	📋 Wymiana oleju (Przebieg)	ŚREDNI
Honda Civic	📋 Wymiana oleju (Przebieg)	ŚREDNI
Kia Rio	📋 Wymiana oleju (Przebieg)	ŚREDNI

6. Generowanie Historii w JSON ([raporty.PobierzHistorieKlientaJSON](#))

Problem: Optymalizacja przesyłania danych do frontendu. Zamiast wysyłać wiele wierszy, baza powinna zwrócić jeden obiekt zawierający całą historię. Algorytm:

1. Pobierz dane klienta.
2. Pobierz wszystkie rezerwacje tego klienta.
3. Użyj `json_agg` do stworzenia tablicy JSON z historią.
4. Użyj `json_build_object` do zapakowania całości w jeden dokument.

SQL

```
CREATE OR REPLACE FUNCTION raporty.PobierzHistorieKlientaJSON(p_id_klienta  
INT)
```

```
RETURNS JSON AS $$
```

```
BEGIN
```

```
    RETURN (
```

```
        SELECT json_build_object(
```

```
            'klient_id', p_id_klienta,
```

```
            'imie_nazwisko', (SELECT Imie || ' ' || Nazwisko FROM model.Klienci WHERE  
ID_Klienta = p_id_klienta),
```

```
            'historia', COALESCE((
```

```
                SELECT json_agg(json_build_object(
```

```
                    'pojazd', p.Marka || ' ' || p.Model,
```

```
                    'termin', r.Data_Odbioru || ' do ' || r.Data_Zwrotu,
```

```
                    'koszt', r.Cena_Calkowita,
```

```
                    'status', r.Status_Rezerwacji
```

```
                ) ORDER BY r.Data_Odbioru DESC
```

```
            ) FROM model.Rezerwacje r JOIN model.Pojazdy p ON r.ID_Pojazdu =  
p.ID_Pojazdu
```

```
            WHERE r.ID_Klienta = p_id_klienta
```

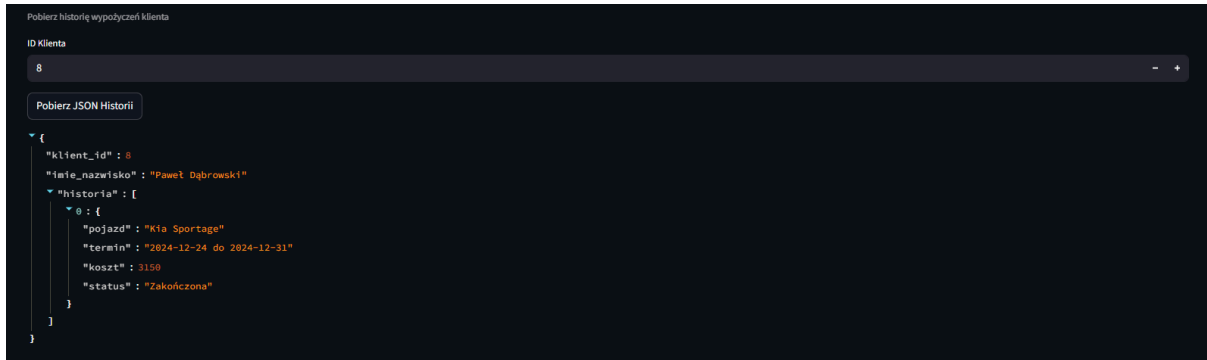
```
        ), '[]'::json)
```

```
    )
```

```
);
```

```
END;
```

```
$$ LANGUAGE plpgsql;
```


7. Analiza Obłożenia Floty w Czasie (**raporty.OblozenieRoczne**)

Problem: Wyświetlenie wykresu zajętości aut dzień po dniu, uwzględniając dni bez rezerwacji. **Algorytm:**

1. Wygeneruj kalendarz dla całego roku (**generate_series** co 1 dzień).
2. Połącz (**LEFT JOIN**) kalendarz z rezerwacjami.
3. Warunek złączenia: Czy data kalendarzowa mieści się w przedziale **Data_Odbioru - Data_Zwrotu**?
4. Zlicz liczbę aktywnych rezerwacji dla każdego dnia.

SQL

CREATE OR REPLACE FUNCTION raporty.OblozenieRoczne(p_rok **INT**)

RETURNS TABLE (Dzien **DATE**, Liczba_Aut **INT**) **AS** \$\$

BEGIN

RETURN QUERY

SELECT kalendarz.data::**DATE**, **COUNT**(r.ID_Rezerwacji)::**INT**

FROM generate_series(MAKE_DATE(p_rok, 1, 1), MAKE_DATE(p_rok, 12, 31),
INTERVAL '1 day') **AS** kalendarz(data)

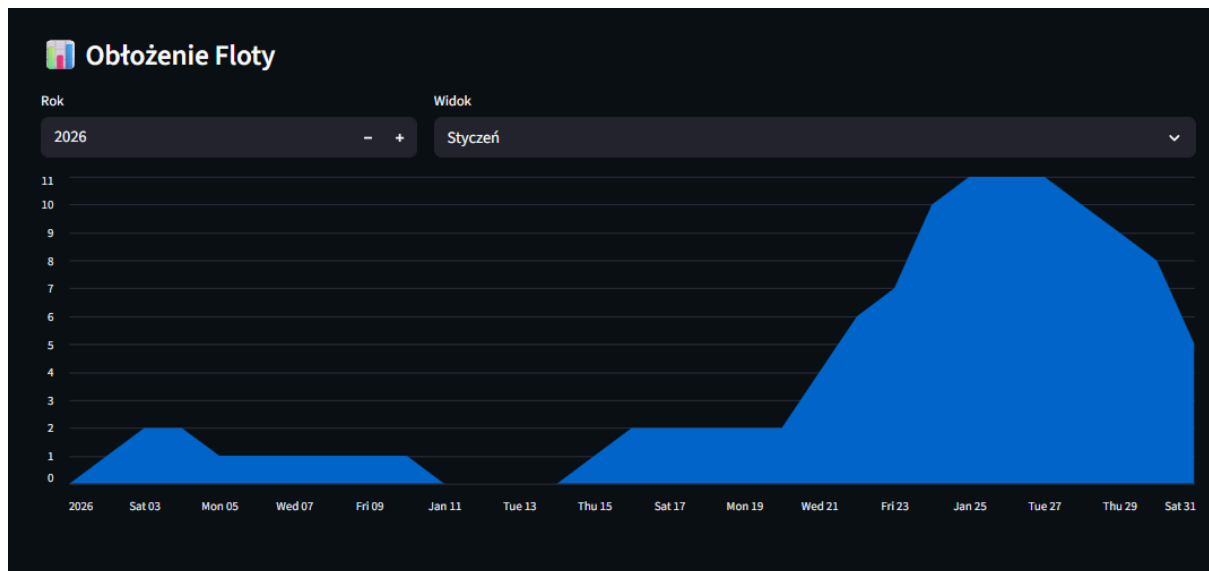
LEFT JOIN model.Rezerwacje r **ON** r.Status_Rezerwacji **!=** 'Anulowana'

AND kalendarz.data **BETWEEN** r.Data_Odbioru **AND** r.Data_Zwrotu

GROUP BY kalendarz.data **ORDER BY** kalendarz.data;

END;

\$\$ LANGUAGE plpgsql;

8. Ocena Efektywności Pracowników (raporty.EfektywnoscPracownikow)

Problem: Ranking sprzedawców i automatyczna ocena ich wyników. Algorytm:

1. Oblicz średni obrót przypadający na jednego pracownika w całej firmie.
2. Dla każdego pracownika zsumuj wartość jego rezerwacji.
3. Porównaj wynik pracownika ze średnią:
  - Wynik > 120% średniej -> "★ Lider Sprzedaży".
  - Wynik < 50% średniej -> "⚠ Poniżej normy".
  - W przeciwnym razie -> "✅ W normie".

SQL

CREATE OR REPLACE FUNCTION raporty.EfektywnoscPracownikow()

RETURNS TABLE (Pracownik VARCHAR, Obrót DECIMAL, Ocena VARCHAR) AS **\$\$**

DECLARE

v_srednia DECIMAL; rec RECORD;

BEGIN

```
SELECT AVG(s.suma) INTO v_srednia FROM (SELECT SUM(Cena_Calkowita) as
suma FROM model.Rezerwacje GROUP BY ID_Pracownika) s;
```

```
FOR rec IN
```

```
SELECT (p.Imie || ' ' || p.Nazwisko) as osoba,
COALESCE(SUM(r.Cena_Calkowita),0) as total
```

```
FROM model.Pracownicy p LEFT JOIN model.Rezerwacje r ON p.ID_Pracownika =
r.ID_Pracownika
```

```
GROUP BY p.ID_Pracownika ORDER BY total DESC
```

```
LOOP
```

```
Pracownik := rec.osoba; Obrót := rec.total;
```

```
IF rec.total > (v_srednia * 1.2) THEN Ocena := '★ Lider Sprzedaży';
```

```
ELSIF rec.total < (v_srednia * 0.5) THEN Ocena := '⚠ Poniżej normy';
```

```
ELSE Ocena := '✅ W normie';
```

```
END IF;
```

```
RETURN NEXT;
```

```
END LOOP;
```

```
END;
```

```
$$ LANGUAGE plpgsql;
```


9. Statusy Klientów / Retention (**raporty.StatusKlientow**)

Problem: Identyfikacja klientów, którzy przestali korzystać z usług (Churn) oraz tych, którzy aktualnie posiadają auto. Algorytm:

1. Dla każdego klienta znajdź datę ostatniego zwrotu auta.
2. Oblicz liczbę dni, jakie upłynęły od tego momentu.
3. Przypisz status:
  - Dni < 0 -> "🟦 Ma aktywne wypożyczenie" (Data zwrotu jest w przyszłości).
  - < 30 dni -> "🟢 Aktywny".
  - < 365 dni -> "🟡 Uśpiony".
  - 365 dni -> "🔴 Utracony".

SQL

CREATE OR REPLACE FUNCTION raporty.StatusKlientow()

RETURNS TABLE (Klient **VARCHAR**, Dni_Temu **INT**, Status **TEXT**) **AS** \$\$

DECLARE

rec **RECORD**; v_ostatni **DATE**; v_diff **INT**;

BEGIN

FOR rec **IN SELECT** ID_Klienta, Imie, Nazwisko **FROM** model.Klienci **LOOP**

SELECT MAX(Data_Zwrotu) **INTO** v_ostatni **FROM** model.Rezerwacje **WHERE**
ID_Klienta = rec.ID_Klienta;

Klient := rec.Imie || ' ' || rec.Nazwisko;

IF v_ostatni **IS NULL THEN** Dni_Temu := **NULL**; Status := 'Nowy / Brak Historii';

ELSE

v_diff := (**CURRENT_DATE** - v_ostatni); Dni_Temu := v_diff;

IF v_diff < 0 **THEN** -- Obsługa aktywnego wypożyczenia

Status := '🟦 Ma aktywne wypożyczenie'; Dni_Temu := 0;

ELSIF v_diff < 30 **THEN** Status := '🟢 Aktywny (Super)';

ELSIF v_diff < 90 **THEN** Status := '🟡 Aktywny';

ELSIF v_diff < 365 **THEN** Status := '🟡 Uśpiony';


```

ELSE Status := '● Utracony';

END IF;

END IF;

RETURN NEXT;

END LOOP;

END;

$$ LANGUAGE plpgsql;

```

Statusy		
klient	dni_temu	status
Jan Kowalski	20	● Aktywny (Super)
Anna Nowak	15	● Aktywny (Super)
Piotr Zieliński	3	● Aktywny (Super)
Kasia Wiśniewska	21	● Aktywny (Super)
Marek Wójcik	502	● Utracony
Tomasz Kamiński	467	● Utracony
Magda Lewandowska	423	● Utracony
Paweł Dąbrowski	390	● Utracony
Monika Szymańska	370	● Utracony
Krzysztof Woźniak	-5	● Aktywny (Super)

10. Inteligentna Wyszukiwarka Pojazdów ([api.SzukajPojazdu](#))

Problem: Wyszukiwanie pojazdów odporne na wielkość liter, z priorytetyzacją wyników (Ranking). **Algorytm:**

1. Pobierz frazę od użytkownika i wyczyść białe znaki (**TRIM**).
2. Szukaj frazy w kolumnach: Marka, Model, Rejestracja używając **ILIKE** (ignoruje wielkość liter).
3. Sortowanie (Ranking trafności):
  - Priorytet 1: Dokładne dopasowanie rejestracji.
  - Priorytet 2: Dokładne dopasowanie marki.
  - Priorytet 3: Marka zaczyna się od frazy.
  - Priorytet 4: Reszta wyników.

SQL

CREATE OR REPLACE FUNCTION api.SzukajPojazdu(fraza TEXT)

RETURNS SETOF model.Pojazdy AS \$\$

DECLARE

    r model.Pojazdy%ROWTYPE;

    v_clean TEXT; v_exact TEXT;

BEGIN

    v_exact := TRIM(fraza);

    v_clean := '%' || v_exact || '%';

    FOR r IN

        SELECT * FROM model.Pojazdy p

        WHERE p.Marka ILIKE v_clean OR p.Model ILIKE v_clean OR
        p.Numer_Rejestracyjny ILIKE v_clean

        ORDER BY

        CASE

            WHEN p.Numer_Rejestracyjny ILIKE v_exact THEN 0

            WHEN p.Marka ILIKE v_exact THEN 1

            WHEN p.Marka ILIKE (v_exact || '%') THEN 2

            ELSE 3

        END ASC, p.Marka, p.Model

    LOOP

        RETURN NEXT r;

    END LOOP;

END;

\$\$ LANGUAGE plpgsql;

Szukaj pojazdu

Wpisz markę, model lub rejestrację

Ford

id_pojazdu	id_klasy	marka	model	rok_produkcji	numer_rejestracyjny	przebieg	stan_techiczny	status_dostepnosci	wymaga_serwisu	opis_usterki
0	8	2	Ford	Focus	2021	GD 40001	71000	Dobry	Dostępny	☒ Check Engine
1	24	6	Ford	Mustang	2021	W0 MUSCLE	58000	Idéalny	Dostępny	☐ None

7. Instrukcja Instalacji

- **Środowisko:** Zainstaluj `uv`, Python 3.8+ oraz bazy PostgreSQL i MongoDB.
- **Zależności:** `uv pip install -r requirements.txt`
- **Konfiguracja:**
  - Ustaw hasła do PostgreSQL w pliku `src/db.py`.
  - Upewnij się, że URI do MongoDB w `src/db.py` lub `src/app.py` jest poprawne.
- **Baza PostgreSQL (SQL):**
  - Struktura: `psql -f setup.sql`
  - Dane: `psql -f dane.sql`
- **Uruchomienie Aplikacji:** `uv run streamlit run src/app.py`

7.1 Architektura Połączenia i Dostęp Zdalny

System "Rent-A-Car OS" został zaprojektowany w modelu **cloud-ready**, co oznacza pełną separację warstwy aplikacji od warstwy danych. Umożliwia to zdalny dostęp do bazy danych z dowolnego miejsca, co jest kluczowe dla rozproszonej struktury firmy (wiele oddziałów wypożyczalni).

1. Konfiguracja Połączenia (`db.py`)

Aplikacja wykorzystuje hybrydowy mechanizm łączenia z bazą PostgreSQL, zaimplementowany w module `src/db.py`. System automatycznie wykrywa środowisko uruchomieniowe:

- **Środowisko Lokalne (Development):** Jeśli aplikacja nie wykryje sekretów chmurowych, domyślnie łączy się z lokalną instancją PostgreSQL (`localhost:5432`). Jest to bezpieczne rozwiązanie do testów i rozwoju oprogramowania.
- **Środowisko Zdalne (Production):** W przypadku wdrożenia na serwer (np. Streamlit Community Cloud), aplikacja pobiera dane uwierzytelniające z bezpiecznego magazynu sekretów (`st.secrets`).

Kod odpowiedzialny za to przełączanie:

```
def get_db_config():

    try:

        # Próba pobrania bezpiecznych danych z chmury

        return st.secrets["postgres"]

    except Exception:

        # Fallback do konfiguracji lokalnej

        return {

            "dbname": "wypożyczalnia_db",

            "user": "postgres",

            "password": "admin",

            "host": "localhost",

            "port": "5432",

        }
```

2. Bezpieczeństwo Dostępu Zdalnego

Aby zapewnić bezpieczeństwo danych przesyłanych przez sieć publiczną, wdrożono następujące mechanizmy:

1. **SSL/TLS (Secure Sockets Layer):** Połączenie z bazą danych jest szyfrowane, co zapobiega podsłuchiowaniu transmisji (Man-in-the-Middle). Biblioteka `psycopg2` domyślnie wspiera tryb `sslmode='require'`.
2. **Zarządzanie Sekretami:** Hasła do bazy danych nigdy nie są przechowywane jawnym tekstem w kodzie źródłowym (hardcoded). W środowisku produkcyjnym są wstrzykiwane jako zmienne środowiskowe.
3. **Biała Lista IP (Whitelisting):** Dostęp do portu 5432 bazy danych jest ograniczony zaporą sieciową (Firewall), akceptującą połączenia wyłącznie z adresów IP serwera aplikacji.

3. Schemat Komunikacji

[Użytkownik (Przeglądarka)]

| HTTPS

v

[Serwer Aplikacji (Python Streamlit)]

| Szyfrowane połączenie TCP/IP (Port 5432)

v

[Serwer Bazy Danych (PostgreSQL)]

(Procedury Składowane / Widoki)

Takie podejście pozwala na skalowanie systemu – w razie potrzeby baza danych może zostać przeniesiona na wydajniejszy serwer w chmurze (np. AWS RDS, Azure Database for PostgreSQL lub Neon.tech) bez konieczności modyfikacji kodu aplikacji, jedynie poprzez zmianę parametrów konfiguracyjnych.

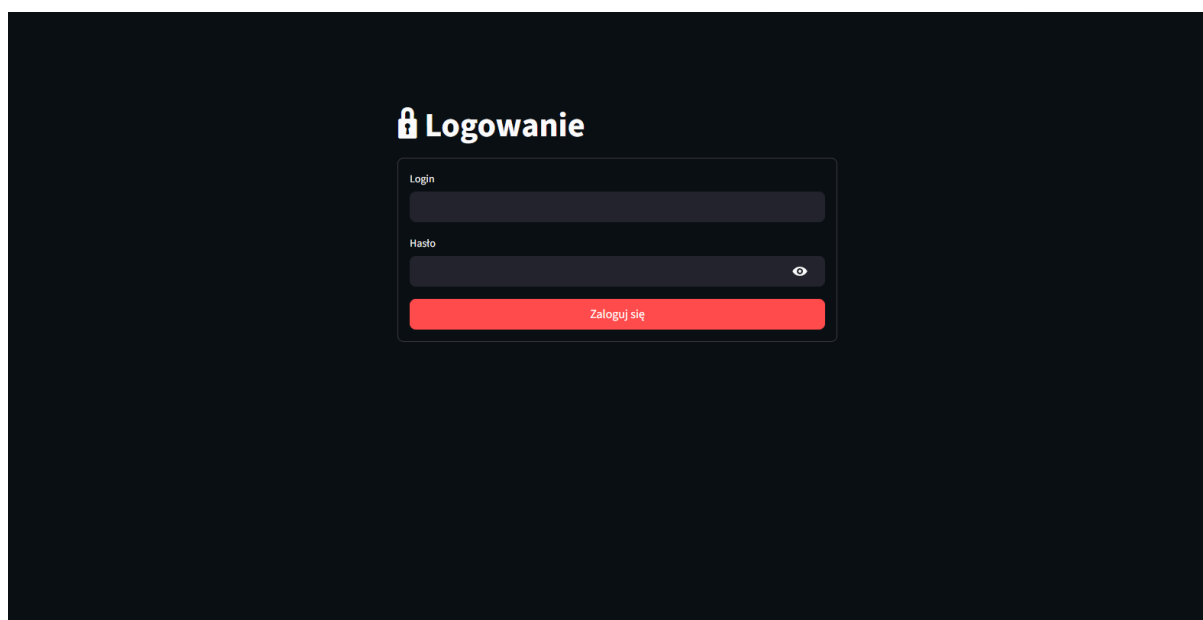
8. Przewodnik po Interfejsie Użytkownika

Aplikacja podzielona jest na panel boczny (nawigację) oraz główne okno robocze.

8.1. Ekran Logowania

Pierwszy ekran widoczny po uruchomieniu aplikacji.

- **Pole "Login":** Miejsce na wpisanie nazwy użytkownika (np. **admin**).
- **Pole "Hasło":** Miejsce na hasło (ukryte znaki).
- **Przycisk "Zaloguj się":** Weryfikuje dane w bazie **Pracownicy**. W przypadku sukcesu przenosi do Pulpitu.
- **Domyślne loginy (login | hasło):**
  - **Menadżer** - admin | admin
  - **Pracownik** - ewa | ewa

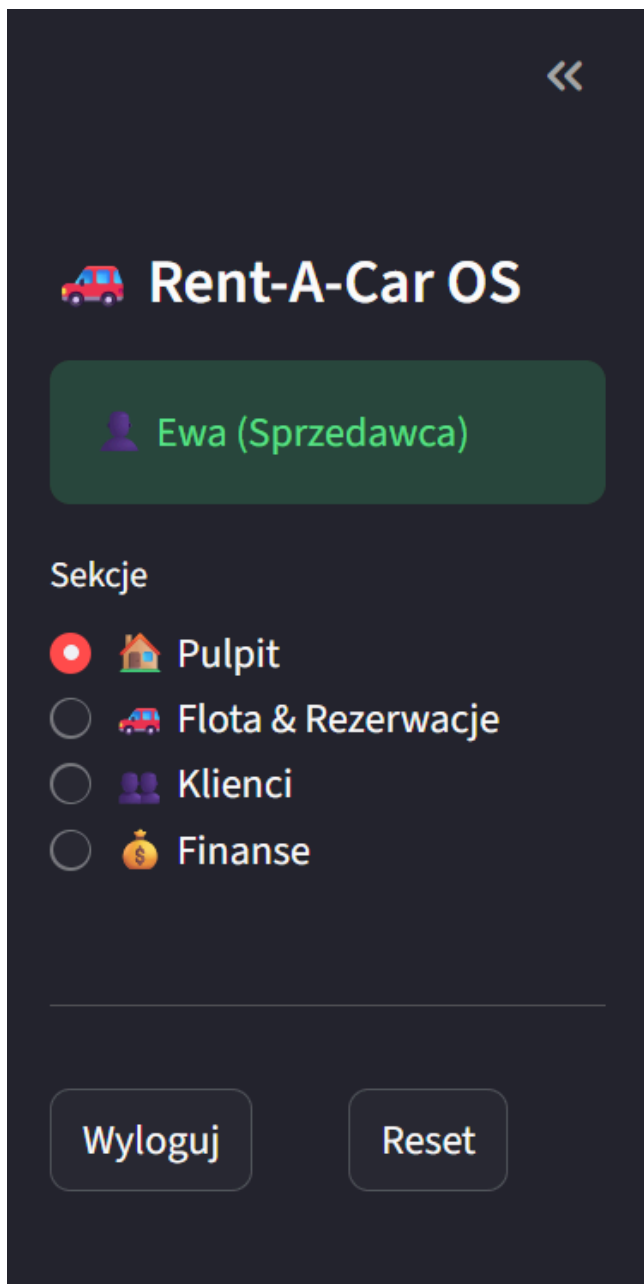

8.2. Menu Boczne (Sidebar)

Dostępne przez cały czas pracy z aplikacją.

- **Informacja o użytkowniku:** Wyświetla imię i rolę zalogowanej osoby.
- **Sekcja "Sekcje" (Radio Button):** Pozwala przełączać się między modułami:
  - 🏠 Pulpit
  - 🚗 Flota & Rezerwacje
  - 👤 Klienci
  - 💰 Finanse
  - 📁 Pracownicy (widoczne tylko dla Menadżera)
- **Przycisk "Wyloguj":** Kończy sesję i wraca do ekranu logowania.

- **Przycisk "Reset":** Czyści pamięć podręczną sesji (np. formularze rezerwacji).

8.3. Moduł: Pulpit (Dashboard)

Ekran startowy pełni rolę centrum dowodzenia (BI - Business Intelligence), prezentując kluczowe wskaźniki w czasie rzeczywistym.

- **Kluczowe KPI (Metrics):** Cztery kafelki wyświetlające na żywo:
  - Liczbę wszystkich pojazdów.

- Wielkość bazy klientów.
- Liczbę aktywnych rezerwacji.
- Liczbę dostępnych "od ręki" aut (obliczaną dynamicznie).
- **Wykres Obłożenia (Area Chart):** Interaktywny wykres liniowo-obszarowy, wizualizujący zajętość floty w skali roku (dane pobierane z funkcji OblozenieRoczne). Pozwala zidentyfikować sezonowość.
- **Panel "Pilne Sprawy" (Alert System):** Czerwona sekcja ostrzegawcza po prawej stronie. Automatycznie wyświetla listę pojazdów, które:
  - Wymagają wymiany oleju (na podstawie limitu km).
  - Mają zgłoszone, nienaprawione awarie. Dane pochodzą z procedury PrognozaSerwisowa.

8.4. Moduł: 🚗 Flota & Rezerwacje

Moduł ten stanowi serce systemu operacyjnego wypożyczalni. Został podzielony na trzy funkcjonalne zakładki, obsługujące proces wynajmu, zarządzanie stanem technicznym oraz analitykę.

Zakładka 1: 🔍 Wyszukiwanie (Proces Rezerwacji)

- **Filtrowanie:** Pola "Data Odbioru" i "Data Zwrotu" pozwalają określić ramy czasowe najmu.
- **Wyszukiwarka:** Przycisk "🔍 Szukaj" uruchamia procedurę `ZnajdzDostepnePojazdy`, która weryfikuje dostępność aut, wykluczając te będące w serwisie lub zajęte w podanym terminie.
- **Wyniki:** Lista dostępnych pojazdów prezentowana jest w formie kart, zawierających markę, model, klasę, cenę za dobę oraz całkowity koszt wynajmu.

Flota i Rezerwacje

 Wyszukiwanie
  Flota
  Analiza

1. Znajdź samochód

Data Odbioru

Data Zwrotu

 Szukaj

Znaleziono: 11

Toyota Yaris

Ekonomiczna | WA 10001

90.0 PLN/doba | Razem: 270.00 PLN

Rezerwuj

Opel Astra

Kompakt | GD 40002

140.0 PLN/doba | Razem: 420.00 PLN

Rezerwuj

Honda Civic

Standard | JP VTEC

190.0 PLN/doba | Razem: 570.00 PLN

Rezerwuj

Toyota Camry

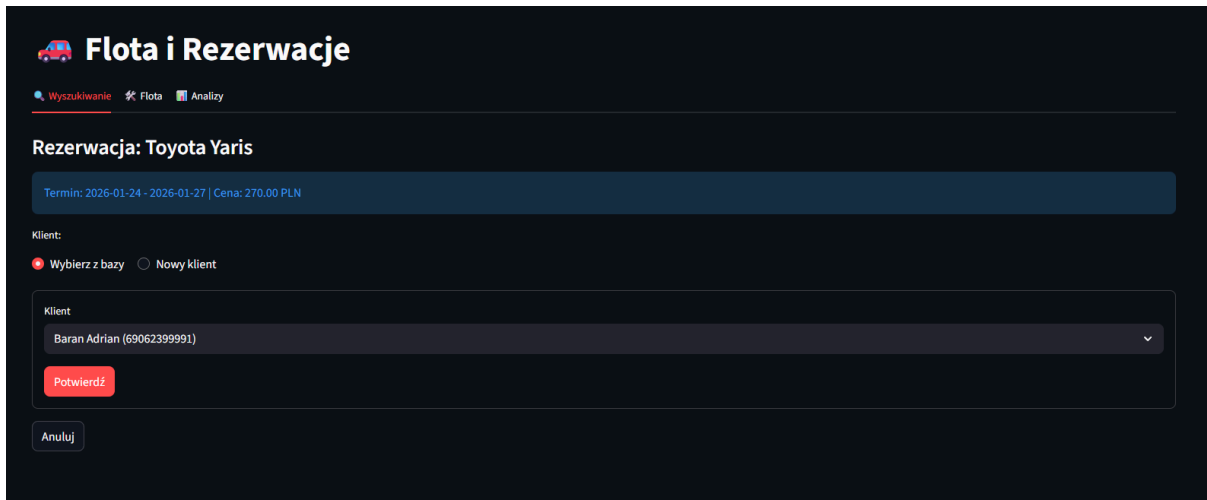
Standard | DW 50001

190.0 PLN/doba | Razem: 570.00 PLN

Rezerwuj

- **Formularz Rezerwacji:** Po kliknięciu "Rezerwuj" system umożliwia:
  - Wybranie istniejącego klienta z listy rozwijanej (Searchable Selectbox).
  - Rejestrację nowego klienta "w locie" (wprowadzenie danych osobowych).

Flota i Rezerwacje

Wyszukiwanie Flota Analizy

Rezerwacja: Toyota Yaris

Termin: 2026-01-24 - 2026-01-27 | Cena: 270.00 PLN

Klient:

☒ Wybierz z bazy ☐ Nowy klient

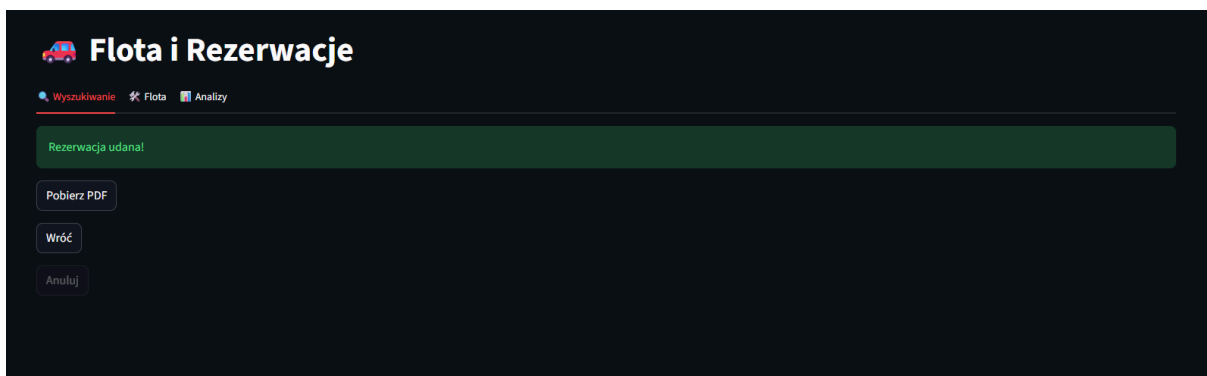
Klient

Baran Adrian (69062399991)

Potwierdź

Anuluj

- **Finalizacja:** Przycisk "Potwierdź" zapisuje rezerwację w bazie. Po sukcesie generowany jest plik PDF z potwierdzeniem (Przycisk "Pobierz PDF").

Flota i Rezerwacje

Wyszukiwanie Flota Analizy

Rezerwacja udana!

Pobierz PDF

Wróć

Anuluj

Zakładka 2: 🛠️ Flota (Centrum Zarządzania) Zamiast statycznej tabeli, zastosowano interaktywny panel zarządzania cyklem życia pojazdu.

- **Sekcja "🟢 Auta w eksploatacji":**
  - Wyświetla listę sprawnych pojazdów w formie rozwijanych paneli.
  - **Monitoring Serwisowy:** Każde auto posiada pasek postępu ("Progress Bar") pokazujący zużycie oleju/limit kilometrów do przeglądu (na podstawie limitu 15 000 km).
  - **Szybkie Akcje:** Pracownik może zaktualizować przebieg, zgłosić usterkę (przycisk "🚩 Zgłoś") lub potwierdzić wykonanie przeglądu olejowego (reset licznika).
  - **Wysyłka do serwisu:** W przypadku awarii, jednym kliknięciem można zmienić status auta na "W serwisie".

 Centrum Zarządzania Flotą

● Auta w eksploatacji

> VW Multivan (WA BUS02)

▼ Mercedes V-Class (WA BUS01)

 Cykl serwisowy: Przejechano 95000 km od ostatniego serwisu (Limit: 15000 km)

Status: Wymiana wymagana! (80000 km po terminie)

Przebieg: 95000 km

Klasa: Van

Aktualizacja przebiegu

Nowy przebieg

95000

-

+

Zapisz km

Akcje

Potwierdź Przegląd

Zgłoś usterkę

Np. stuki w silniku

Zgłoś

- **Sekcja "🔴 Warsztat":**
  - Lista pojazdów wyłączonych z ruchu.
  - Wyświetla powód naprawy/opis usterki.
  - Przycisk "✅ **Naprawione**": Przywraca auto do floty dostępnej i rejestruje wpis w historii serwisowej.

● Warsztat (Auta w naprawie)

 Porsche 911 (P0 RSCH)

 Naprawione

Powód naprawy: Rozrząd do sprawdzenia

 Mazda 6 (LU 60001)

 Naprawione

Powód naprawy: Skrzynia biegów

 Renault Clio (WA WORK)

 Naprawione

Powód naprawy: Wyciek oleju

- **Panel Menadżera (Widoczny tylko dla uprawnionych):**
  - **Dodaj Samochód:** Formularz wprowadzania nowego pojazdu do floty.
  - **Edytuj Auto:** Umożliwia korektę danych technicznych (np. zmiana nr rejestracyjnego, marki, modelu) istniejących pojazdów.
  - **Usuń Samochód:** Trwałe usunięcie pojazdu z bazy (zabezpieczone przed usunięciem aut z historią wypożyczeń).

Panel Menadżera

+ Dodaj Samochód

Edytuj Auto

Usuń Samochód

Klasa

Ekonomiczna

Marka

Model

Rok

2023

-

+

Rejestracja

Przebieg

0

-

+

Dodaj do floty

Zakładka 3: Analizy

- **Inteligentna Wyszukiwarka:** Pole tekstowe obsługiwane przez funkcję SQL `SzukajPojazdu`, pozwalające znaleźć auto po fragmencie marki, modelu lub rejestracji.
- **Analiza Przestojów:** Narzędzie dla logistyki. Suwak pozwala zdefiniować "Minimalną liczbę dni przestoju", a system (funkcja `AnalizaPrzestojow`) zwraca listę aut, które nie zarabiają od dłuższego czasu.

Wyszukiwanie

Flota

Analizy

Analizy Floty

Szukaj pojazdu

Wpisz markę, model lub rejestrację

Analiza Przestojów

Pokaż auta, które stały beczynnie między wypożyczeniami dłużej niż:

Minimalna liczba dni przestoju

8

Analizuj przestoje

Znaleziono 54 przypadków długiego postoju.

	pojazd	Od (Zwrot)	Do (Nast. Odbiór)	Dni bez pracy
0	Toyota Yaris	2024-02-15	2025-01-15	335 dni
1	Toyota Yaris	2025-01-20	2026-01-15	360 dni
2	Skoda Fabia	2024-03-10	2025-04-05	391 dni
3	Skoda Fabia	2025-04-10	2026-01-03	268 dni
4	Skoda Fabia	2026-01-05	2026-02-05	31 dni

8.5. Moduł: Klienci (CRM)

Moduł ten wykracza poza zwykłą kartotekę, oferując funkcje zarządzania relacjami z klientem (CRM). Podzielony jest na cztery zakładki:

1. 📁 **Przeglądaj**: Tabela z listą klientów oraz unikalna funkcja **"Pobierz JSON Historii"**. Pozwala ona wygenerować kompletny dossier klienta (dane + historia wypożyczeń) w formacie JSON, gotowym do eksportu do systemów zewnętrznych.
2. ➕ **Dodaj Nowego**: Formularz rejestracyjny z walidacją PESEL i unikalności Prawa Jazdy (obsługiwana przez procedurę `sp_dodaj_klienta`).
3. 🖋️ **Zarządzaj**: Umożliwia edycję danych oraz bezpieczne usuwanie klientów (z uwzględnieniem blokady RODO dla aktywnych wypożyczeń).
4. 🏆 **CRM**: Panel analityczny wyświetlający:
  - **Statusy Klientów**: Automatyczna klasyfikacja (Aktywny / Uśpiony / Utracony) na podstawie daty ostatniego wynajmu.
  - **Ranking VIP**: Tabela wyróżniająca najlepszych klientów algorytmem RFM (Segmenty: "Wieloryb", "Lojalny", "Ryzyko odejścia").

The screenshot displays the 'Zarządzanie Klientami' (Managing Clients) interface. It features a navigation bar with four tabs: 'Przeglądaj' (selected), 'Dodaj Nowego', 'Zarządzaj (Edytuj/Usuń)', and 'CRM'. Below the tabs, there are two main sections:

Statusy

klient	dni_temu	status
Jan Kowalski	20	Aktywny (Super)
Anna Nowak	15	Aktywny (Super)
Piotr Zieliński	3	Aktywny (Super)
Kasia Wiśniewska	21	Aktywny (Super)
Marek Wójcik	502	Utracony
Tomasz Kamiński	467	Utracony
Magda Lewandowska	423	Utracony
Paweł Dąbrowski	390	Utracony
Monika Szymańska	370	Utracony
Krzysztof Woźniak	-5	Aktywny (Super)

Ranking VIP

klient	wydatki	rfm_kod	segment_marketingowy
Rafał Zakrzewski	10500	124	Wieloryb (Dużo wydaje)
Jakub Krawczyk	9200	244	Absolutny Champion
Michał Jankowski	6750	243	Wieloryb (Dużo wydaje)
Ewelina Kaczmarek	6050	243	Wieloryb (Dużo wydaje)
Karolina Jódzinski	5750	133	Wieloryb (Dużo wydaje)

8.6. Moduł: Finanse

Moduł raportowy służący do kontroli przepływów pieniężnych firmy.

- **Wybór Okresu**: Menu pozwalające wybrać rok obrotowy.
- **Tabela Analityczna**: Wyświetla nie tylko sumę przychodów, ale także **dynamikę zmian (Month-over-Month)** oraz procentowy udział danego miesiąca w wyniku rocznym. Obliczenia te wykonywane są bezpośrednio w bazie danych (funkcja `RaportPrzychodow`).
- **Wizualizacja**: Wykres słupkowy (Bar Chart) obrazujący trendy przychodowe w poszczególnych miesiącach.

8.7. Moduł: Pracownicy (Panel Administratora)

Dostępny wyłącznie dla użytkowników o roli "Menadżer". Służy do zarządzania kadrą i oceniania wyników.

- **Zakładka "Efektywność":**
  - Wyświetla automatyczny ranking sprzedawców.
  - System SQL (`EfektywnoscPracownikow`) analizuje sumę sfinalizowanych rezerwacji dla każdego pracownika i porównuje ją ze średnią firmową, przyznając ocenę (np. "★ Lider Sprzedaży" lub "⚠ Poniżej normy").
  - Wykres słupkowy wizualizuje wyniki zespołu.
- **Zakładka "Konta":**
  - Pozwala dodawać nowych pracowników, nadawać im uprawnienia (Sprzedawca/Serwisant/Menadżer) oraz usuwać konta z bazy.

---

9. Podsumowanie

Projekt "Rent-A-Car OS" to kompletne, gotowe do wdrożenia rozwiązanie klasy ERP dla małych wypożyczalni.

Najważniejsze osiągnięcia:

1. **Pełna cyfryzacja:** System obsługuje cykl życia pojazdu od zakupu, przez wynajmy i serwisy, aż po sprzedaż.
2. **Bezpieczeństwo architektury:** Separacja logiki (SQL) od prezentacji (Python) oraz użycie zapytań parametryzowanych zapewnia odporność na błędy i ataki.
3. **Wsparcie decyzji:** Dashboardsy menadżerskie i raporty finansowe dostarczają wiedzy niezbędnej do rozwoju biznesu.
4. **Użyteczność:** Generowanie gotowych do druku plików PDF znacznie przyspiesza pracę obsługi klienta.

---

10. Bibliografia

1. Dokumentacja PostgreSQL 15 – Procedury składowane i typy danych.
2. Dokumentacja Streamlit – Zarządzanie stanem aplikacji i komponenty UI.
3. Dokumentacja PyFPDF – Tworzenie dokumentów PDF w Pythonie.
4. Materiały wykładowe z przedmiotu Bazy Danych (Uniwersytet Rzeszowski).

